

vilde være bedre stillet, end naar han staa med et bestemt Statstilskud, og Regjeringen sender ham Lærerne, som han skal bruge, enten de due eller ikke. Og hvad der i ikke ringe Grad gjælder Aarhus, gjælder ogsaa Aalborg, Randers og Horsens. Paa den Maade vilde man faae en Del Midler tilovers, som man passende kunde sende til Ringkøbing, Varde, Lemvig, Søstebro, Nykøbing p. M., Skive osv., hvis man fornemlig vilde unde Byerne Noget, og som vilde komme Dplynsnings-sagen meget til Nytte uden at skade paa andet Sted. I Odense f. Ex., der er det en Selsøfølge, at der vilde være en lige saa blomstrende lærd Skole, uden at den var Statskole, og Staten vilde derved faae tilovers til Kjørtensinde, Svendborg, Faaborg, Assens, Middelfart og Bogenfæ et Beløb, som kunde komme disse Byer en hel Del til Nytte, opmuntre det private Initiativ i disse Byer og fremme almen Dplynsning. Det er kun i Anledning af, at vi have faaet en ny Kultusminister, at jeg har nævnt dette, thi det er for os Andre jo ellers gamle bekendte Sager. — Jeg havde ventet at høre en mere udførlig Forklaring af det militære Budget af vor høitærede nye Krigsminister, og navnlig havde jeg ventet at høre en Meddelelse ved denne Leilighed om, hvorledes det staa sig med det, man kalder Befæstningsvæsenet her til Lands. Jeg er overbevist om, at det er et Spørgsmaal, der i den Grad interesserer det danske Folk rigtigt at faae Rede paa, hvad man vil eller ikke vil, at jeg er overbevist om, at ikke blot Thinget, men ogsaa Folket i sin Helhed vilde være taknemmelig for i den Henseende at have hørt en Udtalelse af den høitærede nye Krigsministers Mening. Jeg ser paa Budgettet, at Herveesenet staa opført i de gamle Klæder, naturligvis med nogle Tillæg, men det bliver man jo ikke bange for; det er man vant til. Jeg skal ikke sige Noget derimod, naar der havde staaet nogen Antydning af, at det kunde antages, at for saa vidt det snart forventede Hærløvsforslag blev vedtaget, vilde der ske væsentlige Forandringer paa de og de Punkter; navnlig havde jeg, tro, at denne Udtalelse vilde have føiet sig til Spørgsmaalet om Leirvæsenet. Jeg troede, at der var fremkommet en Dplysning om, at naar der stod saaledes om Leirvæsenet, var det dog ikke Meningen, at det kunde ventes at ville blive staaende i det ny Finantsaar, men det maatte i denne Session finde en Udvikling, og jeg skal sige mine Tanker med denne Bemærkning. Det forekommer mig, at den Maade, hvorpaa man har anlagt Dvergeneralvæsenet for Leiren i sidste Samling, vidner om, at man har faaet en noget anden Opfattelse af Leirens Betydning for Forsvarsvæsenet end tidligere. Det er min personlige Mening, at det ikke er stemmende med vor Hærløvs Mand, selv om det knebent kunde knibes ind i Bogtaven, hvad der er sket ved sidste Leirsamling. Hærløvs Løkke var utvivlsomt og bestemt den, at hver Mand skulde sættes paa den

Plads, hvortil han gennem de forskjellige Grader og Udviklinger var voget op til at blive voget. Jeg minder om, at da Oberst Ischering den 22de Marts 1848 modtog Krigsministeriet, gjorde han det til Betingelse, for ligesom at have et Pant paa, at man brød med det gamle, nedarbejdede Princip og gif ind paa et nyt, at han fik Ret til, hvis han fandt det nødvendigt, at affædige Arveprinds Frederik Ferdinand fra Generalkommandoen i Sjælland. Denne Ret var for ham et Symbol paa, at man i militær Henseende anlagde en ny Bestemmelse i Stedet for den gamle. Der taler jeg selvfølgelig ikke om Andet end Principet, og jeg skal ikke komme ind paa, hvilke andre Fordele eller Behageligheder der for Regjeringen eller Andre kunde være ved en anden Ordning. Men jeg maa bestemt holde for, at Ingen her til Lands betros Embeder under den ansvarlige Regjering, som ikke staa ifølge Lovgivningen bestemt lige stillet med enhver anden Medborger. Jeg nævnte Befæstningsvæsenet. Det er gaaet rundt i Landet fra en vis Side, og det er et Spørgsmaal, som er drøftet livligt og varmt, at man fra Regjeringens Side havde forlangt Kjøbenhavn befæstet, men at Folkethingets Flertal havde negtet det, og at det derfor var Ansvar for, at vi ingen Befæstning havde. — Jeg tror mig besejret til at benytte Leiligheden til at udtale, at denne Relation af dette Forhold er fuldstændig urigtig. Jeg paastaar, at der ikke nogeninde fra Regjeringens Side har foreligget for Rigsdagen noget alvorligt overtaent Forslag om Kjøbenhavns Befæstning. Antydninger, som kunne føre til Historierne fra Dannevirke, Frederiks eller Als, kalder jeg ikke alvorlig overtaente Befæstningsforslag i vore Dage, og med Hensyn til dette Spørgsmaal og den Betydning, som enhver dansk Mand tillægger det, at faae det rigtigt klaret, stiller jeg det ærbødige Spørgsmaal til den nye Krigsminister, om han ikke er istand til at sige os sin Mening om denne Sag. Jeg skal sige, at Regjeringen, hvis den ikke agter selv at paatage sig Ansvar for, at der ingen Befæstning bliver om Kjøbenhavn, da maa komme med et Befæstningsforslag, som i Virkeligheden svarer til Nutidens Fordringer til en Befæstning. Efter Nutidens Fordringer maa en Befæstning være saaledes anlagt, at ikke Hovedstaden fuldstændig kan blive ødelagt af de Beleirendes Artilleri. Et saadant Forslag maa dernæst selvfølgelig være ledsaget af et nøjagtigt finantsielt Budget over Befæstningerne; fremdeles af en samlet detailleret Fremstilling af Bestyrelsen, en detailleret Fremstilling af Personellet, en Meddelelse om, hvorledes Personellet efter vore geografiske Forhold skulde staves tilveie i flere tænkte Tilfælde, og hvorledes man indenfor det Tidspunkt, hvortil man mente at kunne holde Kjøbenhavn, var i Stand til at forsyne Byen med Levnetsmidler, saaledes at det ikke skete, at selv om Forterne holdt sig, Byen dog ikke kunde holde sig alligevel. For et